

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

ΤΟΥ Κ. ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

Η ΝΕΡΑΤ' ΔΕΣ

Τά βαρεία τὰ στάχυα έγερναν, θροίζοντας σάν ν' ανατριχίαζαν, ή χορούς των κορυφές και τὰ πλατείαι χωράφια, ώρμα τὰ φρούτα στάχυοι μέλι στά κλαδιά, γλυκόχυμα σταφύλια ρόδιζαν, σάν φιλήματα ξεστά, μέσα στην πύρα του μεσημεριού και τὰ τζιτζικια, μεθυσμένα από λαύρα, τραγουδούσαν τὸ αἰώνιο τὸ θερισμοῦ τραγουδί:

Θέρ'ζε στάρι
Θέρ'ζε στάρι
Θέρ'ζε, θέρ'ζε θέ-
(έρ'ζε στάρι!...
Κι' όμως ψυχή δέν φαινόταν στους άγρους, έρημοι οί άσπροι σκονισμένοι δρόμοι, μονάχες ή πηγές με τὰ χρύα τὰ νερά και τὰ Ισκιερὰ πλατάνια, σιωπηλά από φωνές παλληκριαίων και λυγρών τραγουδία..

Ο Μπροκολίνος ήταν έφορος στο χωριό.

Κάτω στο ρέμμα που τὸ στόλιζαν άλιγαριές με καταγάλα ματάκια, κοντοπλατάνια και μικροδάφνες ντροπαλές, δέν ήρθαν με τή χαρραγή ή άμορφες νά πλύνουν, σκυφτές και ολοκόκκινες, στο τρεχούμενο, τὸ γάργαρο νερό, που κυλούσε χαρωπό μέσα στα καθαρά λιβάδια, με χίλια δυό χρυσά παιχνίδια και χαρές. Τὰ παλακισματά του και τὰ δροσάτα κελαρώσιμα έκαναν κανένα νά νομίση ότι κοπέλες άμόρφες, γυμνές, γελοούσαν κι' έπαιζαν, κρυμμένες μέσα στις πράσινες τής άκροποταμιάς φωλιές, ή στα ξάστερα του βάθι..

Άλλά γιατί ρήμαξεν έτσι ο τόπος, έξω από τὸ χωριό και κοντά στο Μοναστήρι, με τούς παληούς τούς τρούλους τούς Βυζαντινούς και τὰ κατάμαυρα τὰ κυταρίσσια;

Από τή στιγμή που ο «Σ.όρ-άφέντης», ο Μπροκολίνος από τή Ζάκυνθο, βγήκε ένα μεσημέρι νά δροοιστή στην «Πηγή» και είδε νεράιδες γαλατόσαρκες, κορμιά άφρατα και καμπυλωτά νά χορεύουν με μαύρους και γενάτους τράγους πάνω στα νερά, μέσα στα μυστικά των πλατανιών ίσκιώματα, νά πέφτουν, νά κυλιώνται, ν' αναταράζουν μ' εύφροσύνη τή διάφανη επιφάνεια και νά ξεπλώνονται στα κάτασπρα χαλίκια, από τή στιγμή αυτή, λέμε, ο Μπροκολίνος ο' άφέντης, γύρισε λαχανιασμένος πίσω στο χωριό κι' έπεσε καταμέλανος στο κρεβάτι. Ο τρόμος διαδόθηκε άμέσως στο χωριό, και πόστες κλειδώθηκαν, και συρτωθήκανε με φόβο τὰ παραθύρα...

Τότε ή κάθε μιά του χωριού γυναίκουλα, θυμήθηκε πως κάτι κι' αυτή τὰ μεσημέρια στο «Μέγα Ρέμμα» είχε δει, κάτι μαύρο κι' άπαίσιο. Κι' οί χωρικοί, που τὸ σιτάρι ήγαναν στο μύλο τὰ μεσάνυχτα, είδαν κι' αυτοί τὸ «ξω» τους νά φοβίξη! "Άλλοι πάλι είδαν νά βγαίνουν εκεί κάτι κατσικοπόδαροι, Θεέ μου φύλαξε!...

Κάτι κατσικοπόδαροι, Θεέ μου φύλαξε!...

Νεράιδες γαλατόσαρκες, κορμιά άφρατα!...

—Στοίχειωσ τὸ ποτάμι, Χριστιανοί!...
'Η αλήθεια όμως είνε ότι στην άρχή, τὸν «Σ.όρ-άφέντη άπ' τή Ζάκυνθο», οί χωριάτες δέν τὸν πίστεψαν. Κι' ούτε πορούσαν, άνθρωποι του κόσμου αυτοί, γεωργοί και «έξωλάτρες», νά δώσουν σημασία σ' έναν «νησιώτη», που έφαγε μιά φορά, γιά μαρούλια, τὸν... χλωρό καπνό!
—Φαρμάκι είνε τὰ μαρούλια σας, κατσικοκλέφτες!... τούς ελεε.
—Θά δάγκωσες τή... χολή τους φαίνεται, του άπάντησαν ειρωνικά αυτοί.
—Βρέ τί χολή! Μαρούλια είν' αυτά ή δηλητήριο!...

'Ο Μπροκολίνος ήταν έφο-

ρος στο χωριό. Τὸν είχαν μεταθέσει εκεί πέρα, έδω και δυό χρόνια, μέσα σ' αυτή τήν άγριοποτιά, που δλο φαραγγια, σάρες και γκρεμοί, τὸν φαινόντουσαν σάν θηρία, με άνοιγμένα στόματα, έτοιμα νά τὸν καταπούν. Κι' αυτοί οί χωριάτες φαινόντουσαν σάν πουρναρόριζες, ντυμένες φουστάνελλες, στο λεπτό, εύπαθη κι' εύθικτο αὐτὸν νησιώτη!...
—'Ορίστε, μάτια μου, κουδένο, νά στέλλη άνθρωπους εύγενείς μέσα στους άγριανθρώπους!... έλεγε και ξανάλεγε.

'Η κυρά Μαργιολεμένη...

Τὸ χωριό όμως αυτό, όπως δλο τὰ χωριά τής Ρούμελης, τὸν έσεβάσθηκε στην άρχή σάν ξένο, αν και τὸ ψηλό κατέλλο του κι' ή μπαρμπέττες του τούς ξάφνισαν.
—Κάτι μεγάλο πρόσουπο θά είνε!... ψιθύριζαν.
—Οὐ κύριους έμφουρους, σου λέει οὐ άλλους!...

Τὸ χωριό όμως αυτό, όπως δλο τὰ χωριά τής Ρούμελης, τὸν έσεβάσθηκε στην άρχή σάν ξένο, αν και τὸ ψηλό κατέλλο του κι' ή μπαρμπέττες του τούς ξάφνισαν.
—Κάτι μεγάλο πρόσουπο θά είνε!... ψιθύριζαν.
—Οὐ κύριους έμφουρους, σου λέει οὐ άλλους!...

—Κάτι μεγάλο πρόσουπο θά είνε!... ψιθύριζαν.
—Οὐ κύριους έμφουρους, σου λέει οὐ άλλους!...

—Κάτι μεγάλο πρόσουπο θά είνε!... ψιθύριζαν.
—Οὐ κύριους έμφουρους, σου λέει οὐ άλλους!...

'Ο Μπροκολίνος ζήτησε σπίτι στην άρχή...
'Η κυρά Μαργιολεμένη νοίκιαζε τ' «άπάνω πάτωμα», με λόντζα, κλιματαριά και περιβόλι που ήταν: «άιντε ντέ!... Θεός!...». 'Ο Μπροκολίνος τή συμφώνησε.
—Θέλω κάθε περιποίηση, πάει νά πη, «μ' δλο τὰ έν γένειο, τής δήλωσε.

—Δηλαδή;
—Δηλαδή, «βούτημα» κάθε πρωί, καθώς και τὸ απόγευμα στο τσάι.
—Βρέ τὸν άδιάντροπο, είνε ή κυρά Μαργιολεμένη, που μου θέλει «βούτημα»!...
Και τὸν έδωξε. 'Επενέθησαν όμως οί εφρονμώτεροι, έδόθησαν έξηγήσεις και τὸ έπεισόδιο έθεωρήθη λήξαν. "Αν έλιξε όμως γιά τήν κυρά Μαργιολεμένη και τὸν έφορο, δεν έλιξε γιά τὸ χωριό. Τεντώθηκε και μακρυνε και πλουμισθηκε και σχολιάστηκε κι' έγινε θέμα και μοναδική συζήτησις, μήνες και μήνες, μεταξὺ των χωριανών.

Όλες ή νοικοκυρές τὸ συζητούσαν στις αϋλές. "Όσο δέ κι' αν ή κυρά Μαργιολεμένη έθεώρησε τὸν δαυτό της μη θιγένη, δσε και νά μὴν ήταν κακή του Μπροκολίνου ή πρόθεσις, ή σοβαρότης του έπεσε στη μικρή εκείνη κοινωνία. Σέ τοῦτο συντέλεσε και δαυτέρω συμβάν. Στὸν κήπο τής ή Μαργιολεμένη είχε φυτέψει αρκετὸ καυρό.
— Μαρούλια είν' αυτά; ρώτησε ο Μπροκολίνος.
— «Φυντάνια», χριστιανέ μου!
— Τί φυντάνια;
— Νά, φυντάνια. Δέν τὰ ξέρεις; 'Από ποδ σε φέραμε; Φυντάνια. Τὸ κατάλαβες; Φυντάνιααα!...
'Ο «χριστιανός» όμως δέν έκατάλαβε. 'Αρκέστηκε μονάχα νά τὸ σχολιάση:
— Τρυφερούτσι-κα είνε...
Κι' δταν ή κυρά Μαργιολεμένη βγήκε γιά νά ζητήση λίγο δανεικό καφέ, ο Μπροκολίνος έκοψε νά φάη μερικά.
— Μωρέ, φαρμάκι είνε τ' άφιλότιμα!

— Μωρέ, φαρμάκι είνε τ' άφιλότιμα!
— Νά, φυντάνια. Δέν τὰ ξέρεις; 'Από ποδ σε φέραμε; Φυντάνια. Τὸ κατάλαβες; Φυντάνιααα!...
'Ο «χριστιανός» όμως δέν έκατάλαβε. 'Αρκέστηκε μονάχα νά τὸ σχολιάση:
— Τρυφερούτσι-κα είνε...
Κι' δταν ή κυρά Μαργιολεμένη βγήκε γιά νά ζητήση λίγο δανεικό καφέ, ο Μπροκολίνος έκοψε νά φάη μερικά.
— Μωρέ, φαρμάκι είνε τ' άφιλότιμα!

— Μωρέ, φαρμάκι είνε τ' άφιλότιμα!
— Νά, φυντάνια. Δέν τὰ ξέρεις; 'Από ποδ σε φέραμε; Φυντάνια. Τὸ κατάλαβες; Φυντάνιααα!...
'Ο «χριστιανός» όμως δέν έκατάλαβε. 'Αρκέστηκε μονάχα νά τὸ σχολιάση:
— Τρυφερούτσι-κα είνε...
Κι' δταν ή κυρά Μαργιολεμένη βγήκε γιά νά ζητήση λίγο δανεικό καφέ, ο Μπροκολίνος έκοψε νά φάη μερικά.
— Μωρέ, φαρμάκι είνε τ' άφιλότιμα!

— Μωρέ, φαρμάκι είνε τ' άφιλότιμα!
— Νά, φυντάνια. Δέν τὰ ξέρεις; 'Από ποδ σε φέραμε; Φυντάνια. Τὸ κατάλαβες; Φυντάνιααα!...
'Ο «χριστιανός» όμως δέν έκατάλαβε. 'Αρκέστηκε μονάχα νά τὸ σχολιάση:
— Τρυφερούτσι-κα είνε...
Κι' δταν ή κυρά Μαργιολεμένη βγήκε γιά νά ζητήση λίγο δανεικό καφέ, ο Μπροκολίνος έκοψε νά φάη μερικά.
— Μωρέ, φαρμάκι είνε τ' άφιλότιμα!

— Μωρέ, φαρμάκι είνε τ' άφιλότιμα!
— Νά, φυντάνια. Δέν τὰ ξέρεις; 'Από ποδ σε φέραμε; Φυντάνια. Τὸ κατάλαβες; Φυντάνιααα!...
'Ο «χριστιανός» όμως δέν έκατάλαβε. 'Αρκέστηκε μονάχα νά τὸ σχολιάση:
— Τρυφερούτσι-κα είνε...
Κι' δταν ή κυρά Μαργιολεμένη βγήκε γιά νά ζητήση λίγο δανεικό καφέ, ο Μπροκολίνος έκοψε νά φάη μερικά.
— Μωρέ, φαρμάκι είνε τ' άφιλότιμα!

— Μωρέ, φαρμάκι είνε τ' άφιλότιμα!
— Νά, φυντάνια. Δέν τὰ ξέρεις; 'Από ποδ σε φέραμε; Φυντάνια. Τὸ κατάλαβες; Φυντάνιααα!...
'Ο «χριστιανός» όμως δέν έκατάλαβε. 'Αρκέστηκε μονάχα νά τὸ σχολιάση:
— Τρυφερούτσι-κα είνε...
Κι' δταν ή κυρά Μαργιολεμένη βγήκε γιά νά ζητήση λίγο δανεικό καφέ, ο Μπροκολίνος έκοψε νά φάη μερικά.
— Μωρέ, φαρμάκι είνε τ' άφιλότιμα!

— Μωρέ, φαρμάκι είνε τ' άφιλότιμα!
— Νά, φυντάνια. Δέν τὰ ξέρεις; 'Από ποδ σε φέραμε; Φυντάνια. Τὸ κατάλαβες; Φυντάνιααα!...
'Ο «χριστιανός» όμως δέν έκατάλαβε. 'Αρκέστηκε μονάχα νά τὸ σχολιάση:
— Τρυφερούτσι-κα είνε...
Κι' δταν ή κυρά Μαργιολεμένη βγήκε γιά νά ζητήση λίγο δανεικό καφέ, ο Μπροκολίνος έκοψε νά φάη μερικά.
— Μωρέ, φαρμάκι είνε τ' άφιλότιμα!

"Όλες ή νοικοκυρές τὸ συζητούσανε στις αϋλές..."

— Μωρέ, φαρμάκι είνε τ' άφιλότιμα!
— Νά, φυντάνια. Δέν τὰ ξέρεις; 'Από ποδ σε φέραμε; Φυντάνια. Τὸ κατάλαβες; Φυντάνιααα!...
'Ο «χριστιανός» όμως δέν έκατάλαβε. 'Αρκέστηκε μονάχα νά τὸ σχολιάση:
— Τρυφερούτσι-κα είνε...
Κι' δταν ή κυρά Μαργιολεμένη βγήκε γιά νά ζητήση λίγο δανεικό καφέ, ο Μπροκολίνος έκοψε νά φάη μερικά.
— Μωρέ, φαρμάκι είνε τ' άφιλότιμα!